

Nr 591

Av herr **Wennerfors** och fru **Mogård**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Lärares fortbildning m. m.*

(Lika lydande med motion nr 478 i Första kammaren)

Vid en debatt under Skolledarförbundets kongress förra året framhöll chefen för skolöverstyrelsen att skolan är ett stort företag med en mängd olika personalkategorier där allt större krav ställs på ledarfunktionerna. I Skolledarförbundets remissyttrande över skolöverstyrelsens förslag till översyn av grundskolans läroplan framhölls bl. a. att skolledarens uppgift som miljöskapare i skolan är väsentlig. Förbundet anför vidare:

”Det är därför av stort värde att rektors och studierektors uppgifter som arbetsledare och pedagogiska handledare uppmärksammas i ökad utsträckning och att deras förutsättningar att fylla uppgifterna förstärks genom systematisk fortbildning.”

Vi instämmer helt i detta och vill ytterligare understryka vår uppfattning om skolledarens nyckelroll i skolan och vikten av fortbildning genom att erinra om framställda motionskrav i ämnet vid tidigare riksdagar. I dag finner vi skälen vara än starkare för att ägna ledarfunktionerna i skolan och utbildningen av skolledarna ökad uppmärksamhet. Skolenheterna blir allt större med stort elevantal samt stor personal, representerande olika kategorier. Arbetssättet i dagens skola kräver ökad samordning och anpassning. Föräldrakontakten måste göras än mera levande liksom kontakterna med samhälle och arbetsliv. Debatten om arbetstrivsel, elevvård samt skol demokrati och om realistiska metoder att förverkliga detta ställer större krav på skolledarens förmåga.

Riksdagsbeslutet 1966 med anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 74/1966 angående reformerad organisation av skolledningen i grundskolan m. m. initierade bl. a. skolöverstyrelsen att under våren 1967 igångsätta försöksverksamhet med grundläggande utbildning för skolledare inom grundskolan, vilket vi noterar med tillfredsställelse. Tre utbildningskurser har sedan dess genomförts, och en arbetsgrupp redovisade i juli 1968 erfarenheter från denna kursverksamhet. Erfarenheterna är mycket goda, och kurserna har uppskattats mycket av de deltagande skolledarna.

Det är självfallet många olika kursmoment som måste ges utrymme under de två veckor långa kurserna. Vi är medvetna om att det är många ämnesområden som skall trängas samman under den korta kurstiden. Erfaren-

heter från liknande utbildning inom näringslivet ger dock anledning ifrågasätta om inte ämnet ledarskap borde ges avsevärt utökad utrymme. Vidare borde deltagarantalet på kurserna vara avsevärt mindre. Femtio deltagare i denna typ av kurs är alltför stort.

Hitintills har således ca 150 skolledare erhållit denna utbildning. Med kännedom om att det inom skolväsendet finns ca 19 000 arbetsledare (huvudlärare inräknade) inses lätt att det uppdämnda behovet av utbildningen är synnerligen stort. Den hitintills genomförda försöksverksamheten har enbart ägnats rektorer och studierektorer inom grundskolan. Det är mycket angeläget att liknande utbildning snarast anordnas för motsvarande skolledare vid de gymnasiala skolformerna.

Redovisningen i bilaga 10 av statsverkspropositionen under punkten F17, Lärares fortbildning m. m., ger inte anvisning om vare sig planerad omfattning av skolledarutbildningen eller de beräknade kostnaderna.

Skolöverstyrelsen har tidigare föreslagit att en särskild delpost avseende utbildningskurser för skolledare uppföres med 300 000 kronor. Vid en beräknad kostnad om ca 75 000 kronor per kurs skapas härigenom utrymme under nästa budgetår för fyra kurser. Vi anser ledarutbildning vara så betydelsefull att skolöverstyrelsens tidigare förslag bör tillgodoses. Målsättningen bör vara att denna grundläggande ledarutbildning anordnas för samtliga skolledare inom skolväsendet under de närmaste 3—4 åren.

I detta sammanhang vill vi dessutom giva till känna att vi ej kan biträda att anslaget Lärares fortbildning m. m. utnyttjas för ev. vissa utbildningsändamål under punkten D4 Bidrag till vissa elevorganisationer, som departementschefen anför på sidan 188. Om sådant anslag till elevorganisationerna anses motiverat, skall detta redovisas under punkten D4.

Under hänvisning till det anförda får vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta att ytterligare 300 000 kronor skall under anslagsposten Lärares fortbildning ställas till förfogande för skolledarutbildning.

Stockholm den 27 januari 1969

Alf Wennerfors (m)

Britt Mogård (m)